

Հավակնօ՞ս, քե՞զ գրնհային է բյուջեն ԱԺ-ում բյուջեի բննարկումն ավարտվեց

ԱԺ-ում բյուջեի նախարկումն ավարտվեց

Երեկ ժամը 17-ից մի փոր անց ավարտվեցին 2008 թվականի բյուջեի նննարկումները, այդ դահից 4 օր ժամանակ հատկացնելով կառավարությանը՝ ամփոփելու խորհրդարանականների 312 առաջարկները եւ նրանցից ամենաիրատեսականները ներառելով բյուջեում՝ Ժամկետի վերջում Ազգային ժողովի հաստամանը կներկայացվի բյուջեի վերջնական տարբերակում:

Իսկ մենք քյուզեի մնարկման
ամփոփիչ ակորդներից ներկայաց-
նեն միայն մի խանի բնոտումներ,
ոոմն դանց հեղինակների հաճոգ-
մաքը, բնորու են նոր քյուզեին:

Վարչադիտ Սերժ Սարգսյանը բոլորն ներկայացնելիս դեռ այն հավակնութ է անվանել: Աժ խմբակցություններից յուրաքանչյուրն իր բաժին ավանդ ներդրեց բյուջեին անումներ կողմնելու գործում: «Ժառանգության» Սյոյողա Սաֆարյանը հավակնութ չէ՝ զարգացման է չհաճախեց նոր բյուջեն, այլ

այլ ասում 10 տոկոս տօնենական աճի, 27, 6 տոկոս ծախսային աճի 64,7 տոկոս է միայն սոցիալական ծախսերի դարագայում՝ հազարնուն չէ, ինչ է՝ 564 հազար թուակառուների թուակը 13 հազար դրամից դառնում է 21,8 հազար դրամ, հազարնուն չէ, ինչ է, ամեն տարի 3-4 տոկոս աղբատություն ենք կրած տում»:

Միջանկյալ

Հակեղյանը նկատի ունենալով, որ նր բյուջեով 3-րդ ծնված երեխայի համար միանվագ 300 հազար դրամ է տրվելու՝ ափսոսաց, եթե իրենց արած առաջարկով մի անոնց տարի առաջ այդուն առվեր, որ առ երեխաներ ծնված կլինիկն մինչեւ այսօր: «Բարգավաճ Դայաստանի» «բյուջեիս» Վարդան Բրոստանջյանը «գրոհային բյուջե» որակումը սկզբ՝ 3240 դրամին հանարժե՞լ դրամ դիմք է լինի մեկ ընչին ընկնող տարեկան եկամուտը, գրոհային չէ, ինչ է: Գյուղամասային հանձնաժողովի նախագահ, ՇՇԿ-ական Գագիկ Մինասյանի ծեւակերպումը՝ «Երկրորդ փուլի քարեփոխումների առաջին բյուջե», ուստի եկավ նաև ԱԺ նախագահ Տիգրան Թոորոսյանին, որ երկրորդեց այդ ծեակերպում-անվանումը, ավելացնելով «քացարիկ» ածականը: Սակայն բոլոր ելույթներից հետո ամփոփիչ խոսնով ելույթը ունեցած ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը համաձայն եր վաշարեսի՝ «հականու բյուջե» որակմանը. «Տվյալ մի

«Արդեն գտել ես ձեւը հանրահավաքին
մեր ասելիքու տեղ հասցնելու համար»

Ասուն է Սուրբ Առահանձնանք

Երեկ «Ազդակ» ակոմբում կայացավ «Դանրաղետություն» կուսակցության խայխորհրդի անդամ Սուսեն Արքահամյանի հանդիդուածը լրագրողների հետ։ Շնայած ասովիսին շատ իիչ լրագրողներ էին ճամանակցում, դա չընկեց դրս Արքահամյանին ու նա իր խոսքն սկսեց այսպես. «Ողջունում եմ Լետն Տեր-Պետրոսյանի մուտքը խղահական դաւա, առաջիկայում ու այժմ մի նոր ռուակ թերթց, ճահճային վիճակում գտնվող խղահական դաւաը էլեկտրական Տավու ՄՐԺԻ, ոնամի միշտ չգնահատ նեցին, թե սա իին ու նոր իշխան կոիկ։ Եթե Լետն Տեր-Պետրոսյանը պատասխան ունի, ունի ինքը և այլ անձնություն»։

■ Ըստեսեւ դրն Արքահամբանը տեղակացրեց, որ արդեն գտել են այն ձեւը, որ հանրահավաքին իրենց ասելիքը տեղ հասնի ու դեռ ոչ ո՛չ չգիտի, թե ինչ ելույթ է լինելու, բայց չի բացառում, որ մինչեւ այժմ հնչած մեղադրանքներին կտրվի դատասխան:

ՄԱՐԵՍԻ ՄԱՐԵՎՈՅ,

Կիմ Բակչին հանդիպեց Երիտասարդների հետ

Կիմ Բակչին խոսեց հայ ժողովրդի հարուստ մշակույթի, հայի կերպարի, Դայաստան աշխարհի մասին։ Նա գրել է Վեց գիրք Նվիրված Դայաստանին։ «Մատենադարան» Ֆիլմի ռեժիսորն է, սցենարիստը։ Տավոր, Ֆիլմն անավարտ է մնացել ֆինան-

սական նժվարությունների դաշտա-
ռով: Պատրաստվում է հաջող տարի
հրատարակել գիր Եվրոպած Ղարա-
բաղի դասմամբակութային արժեթ-
երին:

բոլոր դեղուած կրկին կհանդի-
տեն:

ՕՐԻՆԱԿ ԾԱՌԱԽՈՅՆԵՐ

Կզործի Հայաստան մուսֆի
հրավերների նոր կարգ

Դայաստանի Դանրադեւություն
այցելության հրավերների հաշվառ-
ման եւ հաստատման կարգը երեկ
ներկայացրեց ոստիկանության անձ-
նագրային վարչության ղետ Ալմի-
նա Զարարյանը։ Նա ընդարձակ
անդրադարձ կատարեց օսարեւերա-
ցիների հրավական կարգավիճակը
հսկեցնող նախկին եւ գործող օ-
րենների դրույթներին՝ դարզաբանե-
լու համար կառավարության ընդու-
նած կարգի անհրաժեշտությունը։
Մասնավորապես, համաձայն Ընր
օրենի, Դայաստանի Դանրադեւություն
մուտք գործելու գրոսաւեջային
մուտքի արտօնագրի ժամկետը երկա-
րացվել է՝ 21 օրվա փոխարեն հաս-
նելով 120 օրվա։ Նոր օրեննուվ նաեւ
վերացել է օսարեւերացիներին տրվող
կացության ժամանակավոր կար-
գավիճակը, որը տրվում էր 1 տարով,
փոխարենը նշացվել է կացության մ-
տական կարգավիճակ՝ 5 տարով։
Կացության հատում կարգավիճակը,

Ժարականը ղայմանավորել է այն
հանգամանքով, որ բաղաբարեցի
ընտրության օրը համընկնում է նա-
խազահի ընտրությունների օրվա-
հետ, ուստի ընտրողների համար ՏԻՄ
դեկազարի ընտրությունն ավելի ար-
դյումավետ կազմակերպելու նոյա-
տակով, նոյատակահարմար է համա-
րել իրաժարականի միջոցով բաղա-
բարեցի ընտրության օրը տեղափո-
խել:

Հրաժարական է սվել Իջեւանի խղաքամբեթը

Երեկ կառավարությունը որոշում
է ընդունել վաղաժամկետ դադա-
րեցնել Տավուշի մարզի Իջևանի
ֆադաբային համայնքի ղեկավար
Վարուժան Ներսիսյանի լիազորու-
թյունները իր խոկ դիմումի համա-
ձայն: Որոշվել է նաեւ հաջորդող
30-օրյա ժամկետի վերջին կիրակի օ-
րոց նշանակել ֆադաբային համայնքի
ղեկավարի արտահերթ ընտրություն-
ներ: Իջևանի ֆադաբային իր հրա-

076PUSP

Պատահարից
Յ զնի՝
Մեկ վիրավոր

Նոյեմբերի 14-ին, ժամը 19-ին ա-
հազանգ է սացվել որ Կոտայքի
մարզի Լեռնանիս գյուղի ճանա-
դարիկն «ՎԱԶ-2102» մակնիշի 61
ՍՕ 549 դեմքամարանիով ավտո-
մեթոնան բախվել է գյուղամիջոյան
կամրջի ճաղերին։ Կրաքի հետեւան-
ով Վաղարշապատական բաղադրի բնա-
կչներ, 1949-ին ծնված Մնացա-
կան և 1983-ին ծնված Դովիան-
նես Աղաջանյանները, ինչպես
նաև Երեւանի բնակիչ, 1955-ին
ծնված Գոհար Դակորյանը տեղուա-
մահացել են, իսկ Վաղարշապատի
բնակիչ Լեռնա Կիրակոսյանը մար-
նական վճասվածներով տեղա-
փոխվել է Դարձյան բաղադրի հի-
վանդանոց։ Կատարվում է նա-
խարնեսություն։

ԱԶԳ - ՕՐԱՅԵՐՈՅ
Հայաստանի պետական օրենսդրությունը
Հիմնացիր եւ հրատասալից
-ԱԶԳ ՕՐԱՅԵՐՈՅ- ՍՊԸ
Երևան 375010 Հանրապետության 47
Հեռ. 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գյուղական խմբագրի
ՅԱԿԲ ԱՌԵՏՏԻՎԵԱՆ / hbo 521635
Խմբագրի
ՊԱՐԴԱՐ ՅԱԿՈՐԵԱՆ / hbo 529221
Հաօվայանիպիրին (գովազդ) / hbo 582960
Լուգորուների սենակ / hbo 581841
Համակարգչ. եառայութիւն / hbo 582483

Ընդունեայ լրահանակ ծառայութիւն
/ hbo 529353

Համակարգչային ռատագի
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիստերի ամբողջական թե մասնակի արտասույնեց տրամադր
«Ազգ» թերթի
Միջոցով կամ ռադիոհեռուստաթեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրառուածանայութեան խսիր արգելում են հաճածային ՀՀ հետինակային իրաւունքի մասին օրենի
Նիստերը չեն գրախօսում ու չեն վերաբերում
Գ առավ յօրլաւածնեց գովազդային են, որոնց ռովանոյակութեամ համար խմբագրութիւնը դատասխանաւութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDEKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetouian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Որ Հայաստանի՝ որդես գիտություն ունեցող երկրի աղաքան վտանգված է, զաղուց արդեն վեճի առարկա յէ: Դան համաձայն է նույնիսկ կառավարությունը, ինչի մասին վկայում է «Գիտության ոլորշի հայեցակարգային դրույթներ» վերնագրված փաստաթղթի ընդունումը: Վարչապետը նոյեմբերի 13-ի իր քյութետային ելույթում նույնութես խոսեց գիտության կարևորության մասին: Սակայն ստեղծված իրավիճակի ըսկման միջոցառումներն առնվազն անբավարար են, իսկ հաճախ էլ դարձադիր սխալ:

Սխալ հիմնադրություներ կամ
ինչի՞ համար է ղետք
գիտությունը Հայաստանին

ՀՅ 2008-ի դեմքութեի նախագծի կառավարյան բացատրագրուած գված է. «Գիտության ոլորտի հիմնական նորատակն է Դայաստանի Դամրապետության սնտեսական զարգացման մեջ գիտության գործում դեր ունե-

յատանի կառավարությանը դեմք չէ դատ-
դություններ անել Տնտեսական զարգացման
մեջ գիտության գործում դեր ունենալու եւ
նման այլ ֆանտազիաների մասին (խորհրդա-
յին տարիներին էլ կարգախոս կար. «Գիտու-
թյունը դարձնենի անմիջական արտադրողա-
կան ուժ»), այլ դեմք է դարձողու կերպով գի-
տակցի, որ իմը մի խումբ մարդկանց դեմք է
փող տրամադրի, որդեսզի Եռանք այդ փողի
օգնությամբ քավարեն իրենց հետարրա-
սիրությունը: Ձեռու թերեն նոր գիտեիր, քաց-
ահայտեն քաներ, որոնց մասին նախկինում
մարդկությունը չգիտեր: Ու ոչինչ ավելի: Սա
ամենեւին չի նշանակում, թե այդ մարդիկ
երկրին դեմք չեն, ընդիակառակը՝ այս դեմք
են: Դեմք են ոչ թե նոր համար, որ անմիջա-
կան Տնտեսական օգուտ տան: Դեմք են, որով-
հետեւ երկրու գիտություն ունենալը, գիտա-
կան չափանիւններով մշածելու ունակ մար-
դիկ ունենալը այդ երկրին տալիս է սկզբում-
թային այլ որակ, նոր մղում է մարդկության
առաջամարտիկների շարքերը ու հնարավորու-
թյունը է տալիս առավել դաշտաս լինել դիմա-

կամ այլ բաների համար, որոնք, ի դեմ կոռ
ուստցիա սնուցող միջավայր են), կը արունա-
կի մնալ այն վիճակը, որ գիտությունների ոլո-
տուր կատար ավելի ցածր աշխատավարձ-
քան միջին դրուցական ռատուցիչը, ել չեմ ա-
սում դետական ծառայողի մասին, որի միջին
աշխատավարձը եկող տարի կիասմի 120 հա-
զար դրամի: Սա գիտությունը առաջնահե-
րթություն համարող երկրի համար անհեթեր հ-
րավիճակ է: Պետությունը դարձածի ցուց է
տայիս, որ գիտնականն իր համար կարեւու-
մարդ չէ:

Ես դուդում են, որ գիտության գոյատեման
համար գիտակառողների միջին աշխատ
վարձը դեռ է լինի երկրի միջին աշխատա
վարձից քարձը մոտ 50 տոկոսով։ Իհարկե
միայն այդ գումարների առկայությունը բա
վարար չէ արդի գիտական աշխատանի կատա
րելու համար, ինչը իրականում շատ թան
գործ է (զուտ չէ, որ այստեղ նույնիսկ եվրոպա
կան երկրները երբեմն դարտվում են ավելյ
հարուս ԱՄՆ-ի հետ մրցակցությունում)
Բայց դատարան աշխատավարձը անհրաժե

Ինչողե՞ս քաշխել փողը

Ոմ տալ այդ փողը: Գիտության ֆինանսավորման տարբեր մեխանիզմների ռուզը վեճեց մեզանոմ սկսվել են ուս խորհրդային շրջանից: Այստեղ հարկ չկա մանրանասնել այն մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որոշել, թե ով է արժանի ստանալու ֆինանսավորում, ով՝ ոչ: Առաջավոր երկրներում այդ մեխանիզմները վաղուց գործում են, կան նաև հաջող փորձեր դրանք մեր երկրում արձատավորելու (մասնավորապես բարձր գնահատականի է արժանացել Գիտության եւ առաջատար տեխնոլոգիաների հիմնադրամի փորձը, լավ է, որ եկող տարի առաջին անգամ կառավարությունը նախատեսում է համագործակցել նու հետ): Իսկ այս դասին կառավարությունը՝ (հավանաբար ի դեմք նոր ստեղծվող Գիտության կոմիտեի կամ որեւէ այլ կերպ) դեմք է կատարի հետեւալը: Առաջին՝ փոխի բյուջեի նախագիծը՝ գիտությանը տրվելի ֆինանսավորումը մոռավորապես վերը նշված 2,9 միլիարդ դրամի չափով ավելացնելով (հնարա-

Հարավունակ է ունենալ զիսություն
Հարավունակ զիսնականներով

2008-ի բյուջեի նախագիծը չի լուծում Հայաստանի զիսության կարևորագույն զիսնականների նորմալ վարչականության հարցը

նալը, գիտական հետազոտությունների արդյունքները և նմենական մեջ առդյունավետ օգտագործելը»: Արմատադիր սխալ մի գաղափար, որն այսեղ է անցել վերոհիշյալ «Գիտության ոլորտի հայեցակարգային դրույթներից»: Եթե ընդունենք այս առաջնահերթությունը, աղա դեմք է դարձադիր միանգամից դեն նետեն Հայաստանում առկա գիտության այնուհի ճյուղեր, ինչուհի են դասմությունը, հայագիտությունը, մաթեմատիկան, աստղագիտությունը եւ քազմաթիվ ուժիներ, որոնք նման նման առաջնահերթությունը կերպով չեն օգտագործվուած ու երես չեն օգտագործվի: Բայց եթե նույնիսկ մնան (այսինքն՝ դետության կողմից ֆինանսավորվեն) գիտության միայն այն ճյուղերը, որոնցից կարելի է նմանական արդյունք ակնկալել (ասենք, կիրառական ֆիզիկան, կենսաբիոլոգիան, նյութաբանությունը եւ այլն), աղա դարձյալ կառավարական փաստաթղթերուած ուրվագեցած նորագույն կմնան անհասանելի: Մի դարձ դասձառով, կառավարությունն ուզուած է, որ Հայաստանի գիտությունը «գործուն մասնակցություն» ունենա ինը Հայաստանի Հանրապետության, ոչ թե որեւէ այլ երկրի նմանական զարգացնան մեջ: Սակայն կա մի «ցավալի» հանգամանք: Գիտությունը, ինչուն հայտնի է, անկանխատեսելի գործ է: Հայաստանի գիտնականի հայտնագործությունը, եթե նրան նման բախտ վիճակվի, բոլորովին դարտադիր չէ, որ կիրառություն գտնի ինը Հայաստանի նմանական գործությունուած: Անհամեմատ ավելի մեծ հավանականություն կա, որ այդ հայտնագործությունը դեմք գա մեկ այլ երկրի բիզնեսների համար: Ու դա դասձառն այն չէ, որ ինչուն Գիտությունների ազգային ակադեմիայի դրեզիդենս Ռադիկ Մարտիրոսյանն ասաց վերջերս, «Հայաստանի գործարաները դեռ դատրաս չեն գիտության նվաճումները ներդնել»: Ոչ, ողջ աշխարհուած է այդմես: Ովելք այսուհի փաստաթղթեր են ստեղծուած, բող իհան որ այսուհի մերժական է ու անհամար է:

սօր Ֆինլանդիան քջային հեռախոսների խուռագույն արտադրողն է աշխարհում, քայլ քջային հեռախոսն ամենեփն էլ Ֆինլանդիայում արված գյուտ չէ: Գիտության ու տնտեսության ուժիները նույնիան անհմանայի են, որիան Աստծումը:

Եվ առ, ինչողիսի՞ն դեմք է լինի դետության վերաբերմումը դեռի գիտությունը: Այս հարցին կարելի է դատասխանել, եթե վերիիշենք «գիտություն» երեսութիւնի առավել հիմնարար սահմանումը: Գիտությունը զբաղված է մի դարձ բանով՝ որը գիտելիի ծերությամբ, անկախ այն բանից, թե այդ գիտելիքը հետո ինչողևս կառող է օգտագործվել: Իրականում գիտությամբ զբաղվելը մեծ մասամբ չի բերում անմիջական նյութական շահ: Այդ դաշտանով մշտադիմ ուժի մեջ կմնա այն ուրակումը, որը գիտության մարդուն տվել է Լեռանդապում: «Գիտնականը մի մարդ է, որ բավարար է իր սեփական հետարրասահմությունը դետական փորի հաւաքին»: Եվ Դա-

կայելու դասմության ու բնության մարտահրավերներին: Գիտության նեղուածը ղետության ուժի մեջ դժվար է չափել անմիջական նյութական միջոցներով, դարձաղես ղետը է երկրու գիտությունը լինի: Այնուա, ինչդես կան մշակույթն ու արվեստը: Դե, իսկ եթե երեմն ստացվի նյութական ժահ, ավելի լավ:

Ուսուցիչներն ու գիտնականները

Ունենալ գիտություն, առաջին հերթին նշանակուած է ումենալ գիտնականներ (թվուած, թե ակնհայտ հանգամանք է, բայց ինչդես կերեա ստորեւ, չի գիտակցվուած նրանց կողմից ում որ հարկն է): Եզ հիմա տեսնեն ինչ վիճակուած են գիտնականները Դայաստանուած Ըստ դաշտոնական տվյալների, ներկայուած Դայաստանի Դանրադեսությունուած միջին ամսական աշխատավարձը մոտ 75 հազար դրամ է: Իսկ գիտաշխատողներինը՝ մոտ 39 հազար՝ գերեւ երկու անգամ դակաս (այս թիվն ասվել է Ազգային Ժողովուած բյուջեի նախագծի բննարկման ժամանակ): Այսինու գիտաշխատողները երկի ամենից ցածր վարձարկող խավերից են: Այս դայաստանուած խոսել գիտությանը տրվող առաջնահերթ նշանակության մասին նույնիսկ ծիծաղելի չեն Այսօր Դայաստանուած գիտաշխատողը, որտակ նվիրված լինի իր գործին, առաջին հերթի մտածում է փող ճարելու մասին: Ղեկավարը ուղիներ է մտածում իր ենթականների եւ ասուլիւանների բաժինը յուսացնելու համար: Դե տաղոտողի առաջին երազն է՝ իրավիրվելու առասահման մի գիտաժողովի. ոչ այնան իր գործի արդյունները ներկայացնելու, որտակ այն հույսով, որ մի տանի տասնյակ դոլար ուագարձով կրատելավի իր խղճով ընտանեկան բյուջեն: Այս վիճակն ավելորդ է դարձնուած Դայաստանի գիտության արդյունավետության մասին որեւէ խոսակցություն:

Դէք շուրջաւացածաւ, ու ու գիտազանցական ը ունենան ամերիկյանին մոտիկ աշխատավարձեր, բայց իրենց երկրութ նրանի դեմք է լինեն լավ վարձառնողների շարժում: 2008-ի ըստութին նախազօնվ նախատեսվում է գիտահատողների աշխատավարձը հասցնել 50 հազար դրամի: Արդեն իսկ ակնհայտ է, որ դա նույնութեան ծայրահետ անքավարար է, չը որ միայն գիտական աշխատավարձը ոչ միայն չի մնա Եվրկանակարդակին, այլև կառումակի բարձրացաւ: Որպեսզի ասած ապելի ակնառու լինի հիմքում հետեւկաց: Վերջին տարիներին Հայաստանի կառավարության հրագործած լավագործութիւնը մեկը հանրակրթական դղորոցներու ուսուցչների աշխատավարձերի բարձրացումն է՝ հինգ տարում ապելի բան եռակի: Եկող տարի կյանքի հերթական բարձրացումը՝ ուսուցչի միջին աշխատավարձը կդառնա ապելի բան 89 հազար դրամ: Իսկ գիտահատողների հաճար կառավարության նախատեսած սահմանադրությունը 50 հազար, գոյացած համեմայնարներ գիտական աստիճանում

դայնան է. դրա սնորհիվ գիտաշխատողը գլուխ կազմակի հանադաշտության հացի մասին անդադար մտածելու հոգսից, իսկ հետո նաև այս ավելի հնարավորություններ կունենա իննուրույն միջոցներ հայթայթելու իր աշխատանքի համար (գիտականները այս նյութակասլաց ու համար մարդկի են): Կհայթայթամեն տեղից՝ նույն Դայաստանի կառավարությունից, հովանավորներից, օսարեւելու առյուններից... Միայն թող դեռությունը մի պերօպերա իրականություն դարձնի «Նարեկային կառիտալ» բարձր գնահատելու անհրաժեշտության մասին իր հայտարարությունները եւ ազատի գիտաշխատողներին մուտքավորություն կի ստորացուցիչ կարգավիճակից:

Երեսունինգ հազարն
Երեսունինգ հազարը

Դիմա՝ մի խնի դարձ հաւաքակներ: Երկրության կան մոտ 35 հազար դդրոցական ռասուցիչներ, Երանց աշխատավարձի համար (ամսական մոտ 89 հազար դդամի հաշվով) տարեկան դեմք է մոտ 34 մլրդ դրամ. այդին է կառավարությունը խոստանում հատկացնել են կող տարի: Իսկ գիտաժողության թիվը Դաշտանում տասն անգամ միշտ է՝ մոտ 3500 մարդ (այս թիվը եա նույն է ԳԱԱ դրեզիդեսը, ըստ Երեսության նորանց իրական թիվն ավելի է, քանի որ նորանց կան ոչ միայն ակադեմիայում): Նորանց՝ գոնես ուսուցչին համարժեած աշխատավարձ տալու համար (ինչը հենց մոտ է Երկրի միջին աշխատավարձին) բնականարար դեմք է տասն անգամ միշտ գումար՝ մոտ 3,5 մլրդ: Իսկ եթե վարձատրվեն եա 50 տոկոսութանը, ինչուս առաջարկում եմ (թեկուզ եայն դատապով, որ գիտնականինը ավելա հազվագյուտ մասնագիտություն է խան ուսուցչինը, հետեւաբար դեմք է ավելի քանի գմանավակի), առաջ գիտության աշխատավարձ ֆոնդը կիասնի մոտ 5 միլիարդ դրամի: Իսկ 2008-ի բյուջեի նախագծով, ելնելով կառավարության առաջադրած նորատակից՝ գոտուած աշխատողի միջին աշխատավարձը՝ 50 հազար դրամ, աշխատավարձի ֆոնդը կիանի 2,5 մլրդ դրամ, 2,9 մլրդ դրամով դակաս տանիքածեց է ըստ իս: Այսինքն, գիտաժողության գոնես արժանի աշխատավարձ տալու համար գիտությանը բյուջեով նախատեսված 6,84 մլրդ դրամի փոխարեն անհրաժեշտ է մոտ 9,7 մլրդ դրամ:

Ակնհայտ է, որ 820 միլիարդ բյուջե լրացուցիչ 2,9 միլիարդ գտնելը մեծ դժվար թուն չէ. կարելի է, օրինակ, մի բանի հազարվածքը նվազեցնել դատախազների կամ, ասելով (մեղա-մեղա), դատապահների աշխատավարձերի աղաքան հավելումները: Իսկ գիտեալ թյան դահլյաննան համար սա կինդի հրեթ հանգստելու դես անհետաձգելի բայլ: Զարգացնելու ուղղություն կտա Դայաստանի աշխատողներին ուղղելու իրենց մեջը, ու հետո միայն իմաստ կումենա խոսել գիտեան որատեմաման մասին: Եթե եւլուսն:

Վոր է, որ իմ բերած հաւաքակները ճշգրիտ չեն, բայց կարետը սկզբունքն է, գիտաժառողի միջին աշխատավաճարը դեմք է լինի Երկրի միջնից մոտ 50 տոկոսով ավելի): Եվ Երկրորդ՝ մշակու ու ներդնի՝ անդայման մինչեւ այս տարվա վերջը մեխանիզմ, որը խնդիր ամեն գիտաժառող ստանա իրեն համարատասխան՝ դետուֆյան հաստատած սանդղակով աշխատավաճ: Բնականաբար, այդ սանդղակն էլ դեմք է սահմանվի անհարադարձ ասենք կրտսեր գիտաժառողը, որը չունի գիտական ասիդան, դեմք է ստանա առնվազն 70 հազար դրամ, ավագ գիտաժառողը՝ 100 հազար եւ այլն: Այս կանոնը դեմք է կիրառել իհմա գործող բոլոր գիտաժառողների նկատմամբ, ելնելով այն դարձ սկզբունքից, որ այդ մի խնի հազար մարդիկ ազգային կարետրագույն արժեք են, դեմք է փրկվեն որոշ մասնագետ, չկորցնեն որակավորութը, չգրադկեն ուսիշ գործերով, չհեռանան Երկրից:

Այս վերջին կազմակերպական միջոցառմանը կարող են ավելորդ թվական, բայց հիմքի ուժը ունեն հակառակը կարծելու հնչյունը ինձ հետ կարգուցում հայտնեց ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչարյանը, դեռությունը ֆինանսավորում է ոչ թե գիտաշխառողին, այ գիտական թեման: Թեմայի մասնակիցները (դեկանակաները) դեմք եւ որուեն, թե այդ գործարից որիանը դեմք է տրվի աշխատավարձին ու որիանը՝ այլ նորատակներին (սարգավորմանը, նյութերին եւ այլն): Այսինքն, գիտաշխառողը զուկ է որեւէ դաշտամությունից ու գՏՆՎում է իր դեկանակարի մահաճոցից վտանգավոր կախվածության մեջ: Նման մոտեցումը միգրուց արդարացված է, ասենք, շինարարության ոլորտում եւ ընդհանուածես ամեն տեղ, ուր կա ֆինանսական միջոցների խնայողության խնդիր: Իսկ 820 միլիարդանոց բյուջե ունեցող Երկրի համար Երկու-Երեք լրացուցիչ միլիարդը գիտությունը փրկելու համար ռույցություն չէ (ավելորդ չէ հիմքանությունը, իմ ասած 9,1 միլիարդ դրամը Երկրի սղասվող ՀՆԱ-ի 0.33 տոկոսն է, մինչդեռ համարվում է, որ դեռությունը դեմք է գիտությանը տամարդի գոմե ՀՆԱ-ի 1 տոկոսը): Կրկնուած, անհրաժեշտ է առաջին հերթին հոգալ գիտական կայություն դահղանելու, գիտական գործունեության անընդհատությունը արդարությունը մասին: Դայաստանի խնդիրն է փրկել ինչ ուր կա, ու եթե մի խանի տասնյակ մարդկի սահման մի խանի հարուր հաւաք ուղարկ ավելին, խա-

Եւս ու այս հայրենի հազար լիա ազգի, ևս
արժանի են, դա ավելի լավ կլինի, ևս թե
կորցնենք թեկուզ մեկ-երկու արժեխավոր մաս-
նագետ կամ խոստամնայից աստիրանցներ, ո-
րոնք չեն կատարի այն, ինչ կարող են, ևսի որ
կտած են կենցաղային հոգսերի տակ: Խոչ հե-
տազա տարիներին, երբ գիտությունն ու գիտա-
խառողներն իրենց ոտի տակ թիշ թե շատ ամուս
հող կզգան, կարելի է ավելի թօախնողություն
ցուցաբերել այս հարցում՝ գործել անհամա-
դապահան կայտեից ազատվելու եւ նոր ու-
ժեր հավաթելու ուղղությամբ:

